

T Á J É K O Z T A T Ó *
*az államháztartás központi alrendszerének
2018. július végi helyzetéről*

2018. augusztus

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

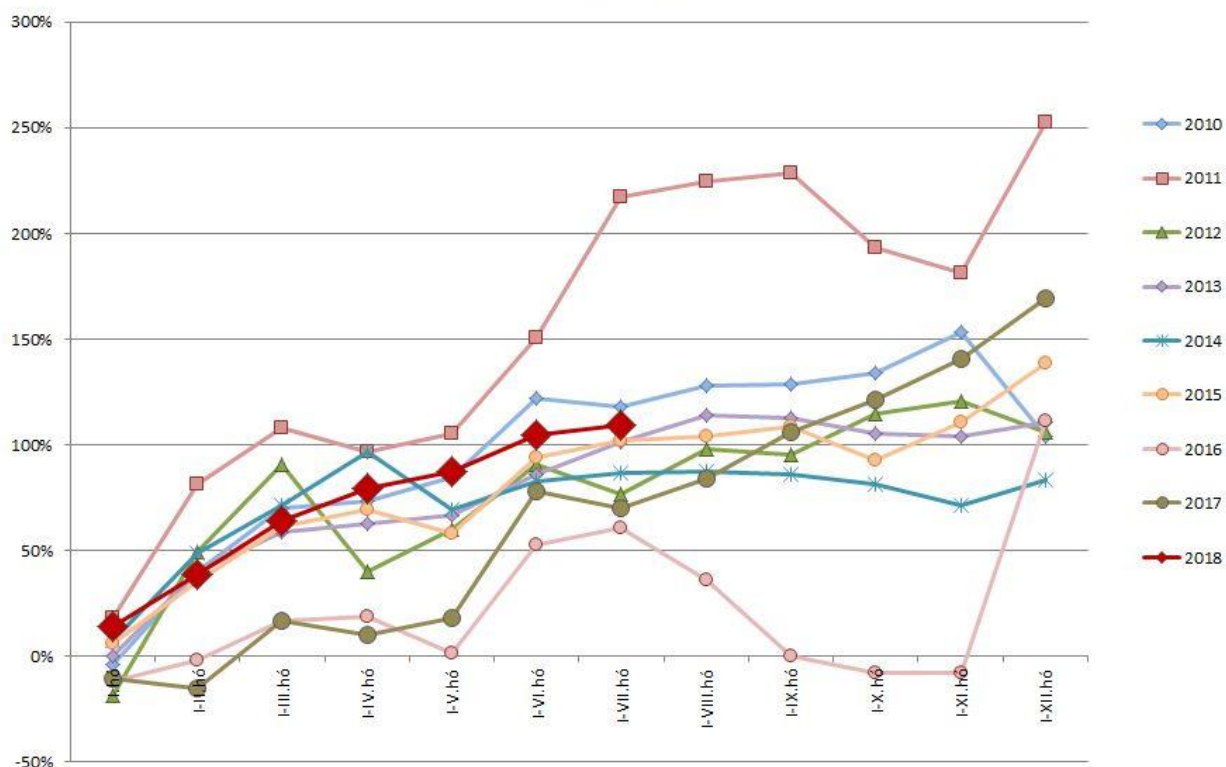
Az év első hét hónapját továbbra is azon gazdasági folyamatok jellemezték, melyek a kormány adócsökkentési politikájával párhuzamosan a költségvetési bevételek növekedését eredményezték. A társadalmi célokat szolgáló különféle fejlesztések és beruházási programok pedig a 2,4%-os GDP-arányos hiánycél mellett támogatják idén a 4% feletti növekedés megvalósulását.

Az államháztartás központi alrendszere 2018. július végéig 1491,0 milliárd forint deficittel zárt. Ezen belül a központi költségvetés hiánya 1557,0 milliárd forint volt, az elkülönített állami pénzalapok 19,1 milliárd forintos, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai pedig 46,9 milliárd forintos többletet értek el. Idén júliusban a központi alrendszer az előző hónapokhoz képest lényegesen mérsékeltebb, 70,4 milliárd forintos hiánnyal zárt.

A 2010 óta végrehajtott sikeres konszolidációnak köszönhetően a magyar gazdaság a korábnál kiegyensúlyozottabb és dinamikusabb növekedési pályára állt. Ebben jelentős szerepe van a hatéves bérmegállapodásnak, az otthonteremtési programnak, valamint a különféle foglalkoztatáspolitikai és gazdaságfehérítő intézkedéseknek. A kormány tehát nem adóemelésekben, hanem a magyar családok támogatásában és a gazdaság bővülésének elősegítésében gondolkodik. Soha annyi embernek nem volt munkája még Magyarországon, mint napjainkban, így az emberek kiszámítható és biztos anyagi háttérű jövőt tervezhetnek.

Mindezek ismeretében mondható el, hogy 2018 első hét hónapjában az általános forgalmi adóból 258,7 milliárd forinttal, a személyi jövedelemadóból 149,0 milliárd forinttal, míg a biztosítottak által fizetett nyugdíj-, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékokból 163,7 milliárd forinttal több bevételt könyvelhetett el a költségvetés, mint az előző év azonos időszakában. A kiadási oldalt tekintve azt láthatjuk, hogy kiemelkedő a hazai forrásból megvalósuló fejlesztések finanszírozása, mint például az otthonteremtési program felfutása, a közúthálózat felújítása és fejlesztése, a Modern Városok Program és az Egészséges Budapest Program beruházásai. Míg idén január-júliusban az uniós kiadások (1309,4 milliárd forint) több mint 20%-kal teljesültek magasabb összegben, mint a tavalyi év azonos időszakában, addig az uniós bevételek összege csupán mintegy 162 milliárd forintot tett ki.

A központi alrendszer egyenlege
az előirányzat százalékában

Az államháztartás központi alrendszerének 2018. július végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

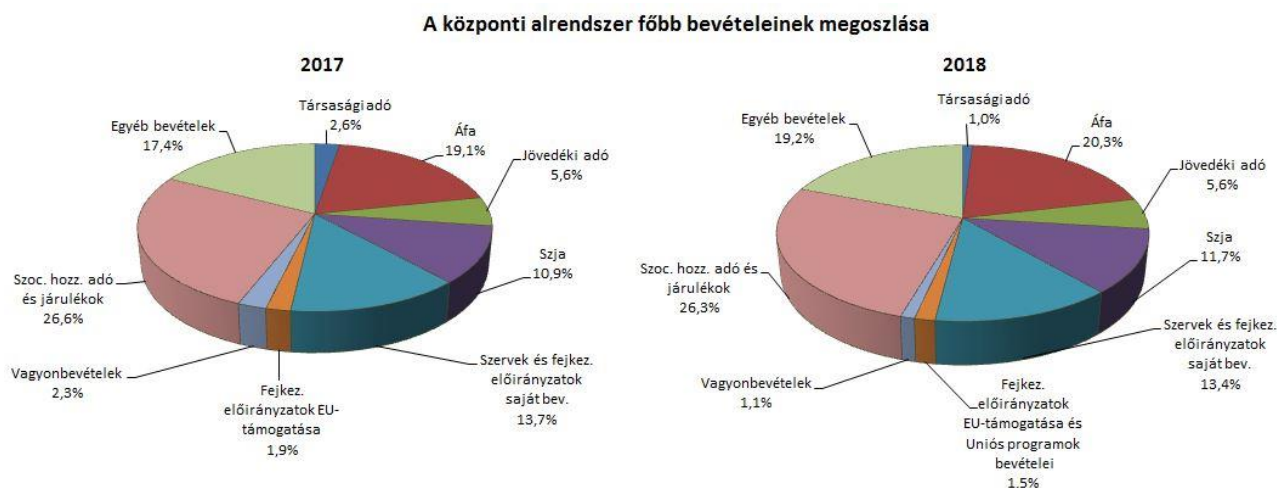
	2017. évi előzetes tény milliárd forintban (1)	2017. I-VII. hó tény milliárd forintban (2)	előzetes tény=100% Index (%) (2/1)	2018. évi törvényi előirányzat milliárd forintban (1)	2018. I-VII. hó tény milliárd forintban (2)	előirányzat= 100% Index (%) (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-1 904,2	-843,7	44,3	-1 311,4	-1 557,0	118,7
bevétel:	13 087,4	6 687,5	51,1	12 553,8	7 097,2	56,5
kiadás:	14 991,6	7 531,2	50,2	13 865,2	8 654,2	62,4
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	72,5	108,7	149,9	-49,3	19,1	
bevétel:	720,0	402,2	55,9	517,0	296,6	57,4
kiadás:	647,5	293,5	45,3	566,3	277,5	49,0
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-142,2	-81,8	57,5	0,0	46,9	
bevétel:	5 326,2	2 993,9	56,2	5 680,6	3 326,9	58,6
kiadás:	5 468,4	3 075,7	56,2	5 680,6	3 280,0	57,7
Egyenleg összesen	-1 973,9	-816,8	41,4	-1 360,7	-1 491,0	109,6
bevétel:	19 133,6	10 083,6	52,7	18 751,4	10 720,7	57,2
kiadás:	21 107,5	10 900,4	51,6	20 112,1	12 211,7	60,7

I.

A KÖZPONTI ALRENDSZER PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK ALAKULÁSA

1. A FŐBB BEVÉTELEK

A központi alrendszer 2018. július végi 10 720,7 milliárd forint összegű bevételei az előző év azonos időszakához képest 637,1 milliárd forinttal, 6,3%-kal magasabb összegben alakultak. Ezen belül kiemelhető, hogy növekedtek az általános forgalmi adóból, a személyi jövedelemadóból, valamint a biztosítottak által fizetett nyugdíj-, egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulékokból származó bevételek. Mindezek mellett lényegesen magasabb összegben teljesültek a költségvetési szervek bevételei is. Elmaradtak viszont az előző év azonos időszakához képest a társasági adóból származó bevételek, az állami vagyonnal kapcsolatos befizetések, valamint az uniós támogatások utólagos megtérítése.

A bevételek közül a **társasági adó** mérleg soron az év első hét hónapjában 108,1 milliárd forint realizálódott, ami az előző év azonos időszakától 157,8 milliárd forinttal maradt el. A bázisévhez viszonyítva az elmaradást egyrészt a 2017. évi adóelőleg-kiegészítést érintő rendelkezések 2018 januárjára történő jelentős áthúzódása magyarázza, másrészt lényegesen csökkent a növekedési adóhitel-befizetések összege.

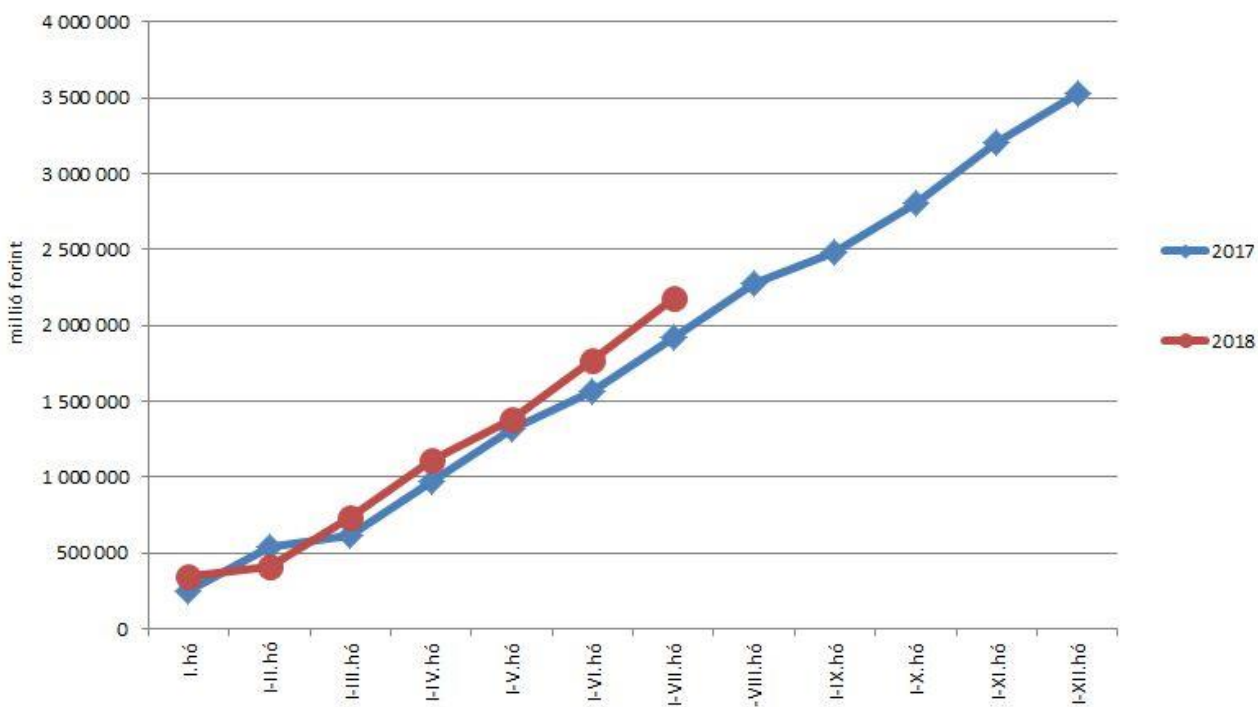
Az **egyéb központosított bevételekből** július végéig összesen 302,2 milliárd forint bevétel teljesült, amely a törvényi előírányzat 65,1%-ának felel meg. Ezen belül kiemelendő az elektronikus útdíj 103,5 milliárd forintot kitevő összege.

Egyéb központosított bevételek alakulása (millió forintban)

Megnevezés	2017. I-VII. hó	2018. I-VII. hó	Eltérés	
			millió forint	%
Rehabilitációs hozzájárulás	56 955,4	65 361,7	8 406,3	114,8
Környezetvédelmi termékdíjak	42 035,3	40 898,5	-1 136,8	97,3
Vízkeszletjárulék	7 100,5	9 090,7	1 990,2	128,0
Hulladéklerakási járulék	6 787,6	9 366,0	2 578,4	138,0
Elektronikus útdíj	96 728,5	103 475,5	6 747,0	107,0
Korkedvezmény-biztosítási járulék	1,3	1,6	0,3	123,1
Időalapú útdíj	39 673,2	42 606,4	2 933,2	107,4
Bírságok	13 768,9	25 400,4	11 631,5	184,5
Egyéb tételek összesen	6 482,0	5 983,0	-499,0	92,3
Összesen	269 532,7	302 183,8	32 651,1	112,1

Július végéig az **általános forgalmi adóból** 2181,7 milliárd forint bevétel keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi bevételnél 258,7 milliárd forinttal magasabb.

Általános forgalmi adó

A befizetések és a kiutalások alakulása a következők szerint változott:

Általános forgalmi adó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-VII. hó	2018. I-VII. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	3 504,8	3 885,9	381,1	110,9
Kiutalás	1 581,8	1 704,2	122,4	107,7
Egyenleg	1 923,0	2 181,7	258,7	113,5

Az idei év első hét hónapjában mind a befizetések, mind a kiutalások felülteljesültek az előző év azonos időszakához képest. A befizetések azonban kiemelkedően, 381,1 milliárd forinttal haladták meg a 2017. évi július végi összeget. A bevétel alakulását befolyásolta, hogy egyaránt növekedett a belföldi, az import és a dohánytermékek utáni áfabevétel. A belföldi befizetések emelkedése elsősorban a kereskedelemhez és a feldolgozóiparhoz köthető. A dohánytermékek utáni bevételek előző évhez viszonyított növekedését elsősorban a magasabb cigarettaforgalom, illetve a jogszabályváltozások miatti alacsonyabb bázisévi bevétel határozta meg. Az import utáni befizetések növekedésének hátterében a forgalom bővülése áll. Az áfakiutalást jogszabályváltozás is érintette, 2018 januárjától a „jó adózók” kiutalási határideje 45 napról 30 napra csökkent. Összességében elmondható, hogy a 2018. évi áfabevétel ciklikusan alakul majd a megbízható és a kockázatos adózókkal összefüggő minősítéshez köthető kiutalási határidők miatt.

A **jövedéki adóból** származó bevétel az év első hét hónapjában 599,0 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 37,7 milliárd forinttal magasabb. A bevételek megszólása a következők szerint alakult:

Jövedéki adó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-VII. hó	2018. I-VII. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Üzemanyag jövedéki adó	349,9	359,3	9,4	102,7
Dohánygyártmány jövedéki adó	160,6	187,5	26,9	116,7
Egyéb termék jövedéki adó	50,5	51,9	1,4	102,8
Import jövedéki adó és energiaadó	0,3	0,3	0,0	100,0
Jövedéki adók összesen	561,3	599,0	37,7	106,7

A bevételek 2018. évi alakulását a dohánytermékek utáni bevételek emelkedése befolyásolta, melynek hátterében a nagyobb forgalom, illetve a jogszabályváltozások miatti alacsonyabb bázisévi bevétel áll. Az üzemanyagok utáni bevételek növekedését elsősorban a magasabb üzemanyag-forgalom indokolja, melyet részben kompenzáltak a bázisév I. negyedévében érvényes magasabb adómértékek. Az egyéb termékek esetében a bevételek közel azonos összegben teljesültek.

A **pénzügyi tranzakciós illetékből** származó bevétel július végéig 133,1 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 8,3 milliárd forinttal magasabb. A növekedés hátterében a pénzforgalmi szolgáltatók és a Kincstár egyaránt magasabb befizetése áll.

A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele az év első hét hónapjában 1249,5 milliárd forint volt, amely 149,0 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. A bázisidőszaktól való eltérés oka a magasabb bérfiórámlás miatti befizetésnövekedés. Az előző év azonos időszakához képest a befizetések és a kiutalások alakulását a következő táblázat részletezi:

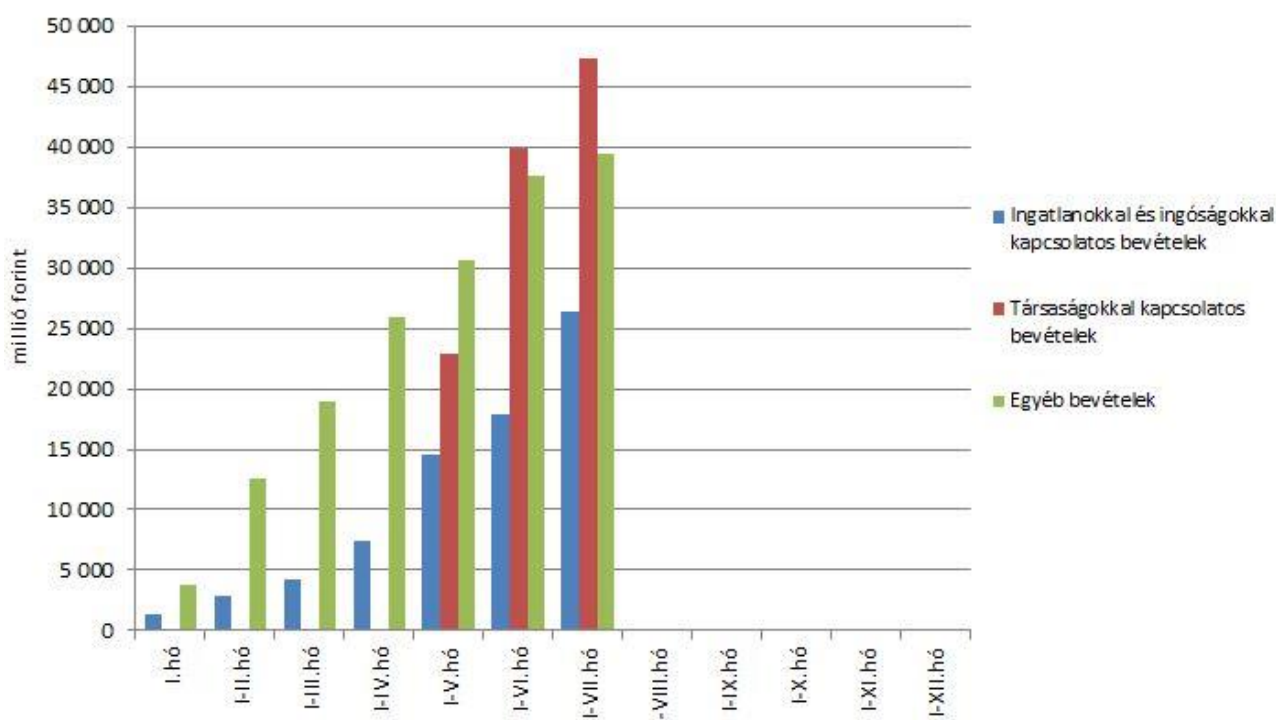
Személyi jövedelemadó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-VII. hó	2018. I-VII. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	1 193,1	1 353,2	160,1	113,4
Kiutalás	92,6	103,7	11,1	112,0
Egyenleg	1 100,5	1 249,5	149,0	113,5

A „**Központi Maradványalapba történő befizetések**” mérlegsorra a költségvetési szervek az év első hét hónapjában összesen 159,7 milliárd forint maradványt fizettek be.

Az **állami vagyonnal kapcsolatos befizetések** első héthavi összege 113,1 milliárd forint volt, melynek összetételét a következő diagram szemlélteti:

Állami vagyonnal kapcsolatos befizetések a 2018. évben

A 2018. évi költségvetési törvénnyel összhangban az uniós bevételek az idei évtől a támogatást nyújtó uniós előirányzatok helyett a költségvetés XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezetébe érkeznek, így ezek kimutatására az „**Uniós programok bevételei**” mérlegsoron kerül sor. Erre a mérlegsorra július végéig 162,0 milliárd forint bevétel érkezett. A keletkezett bevételek túlnyomó része a Széchenyi 2020 Operatív Programokhoz, valamint a Vidékfejlesztési Programhoz kapcsolódik.

Az „Egyéb uniós bevételek” mérlegsoron belül az „**Uniós támogatások utólagos megtérítése**” soron 2018 júliusáig nem keletkezett bevétel. Az idei évre tervezett bevétel éven belüli eloszlása a 2007-2013-as időszaki programok zárásának függvénye.

A **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó I-VII. havi bevételek alakulását a következő táblázat mutatja be:

A szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-VII. hó	Az alap I-VII. havi bevételén belüli aránya (%)	2018. I-VII. hó	Az alap I-VII. havi bevételén belüli aránya (%)	Eltérés	
					Mrd Ft	%
Nyugdíjbiztosítási Alap	1 715,5	96,9	1 899,1	97,1	183,6	110,7
Egészségbiztosítási Alap	749,7	61,3	803,8	58,6	54,1	107,2
Nemzeti Foglalkoztatási Alap	214,5	67,5	114,2	55,9	-100,3	53,2
Összesen	2 679,7		2 817,1		137,4	105,1

A **Nyugdíjbiztosítási Alap** I-VII. havi bevételeinek döntő része, 97,1%-a a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származik. A szociális hozzájárulási adó és járulékok előző évhez viszonyított elemzésekor figyelembe kell venni, hogy megváltozott a szociális hozzájárulási adó megosztási aránya, a Nyugdíjbiztosítási Alap részesedése az előző évhez képest 71,61%-ról, 79,5%-ra emelkedett. 2018-ban megváltozott az adó mértéke is, amely a 2017. évi 22%-ról 19,5%-ra csökkent. Az I-VII. havi bevételek 183,6 milliárd forinttal haladták meg az előző év azonos időszakában befolyt szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételeket. A bevételnövekedést a megosztási arálynak a Nyugdíjbiztosítási Alap javára végrehajtott emelése és az előző év azonos időszakához képest bekövetkezett bruttókereset-növekedés együttes hatása eredményezte. A biztosítottak által fizetett nyugdíjjárulék – amelyet nem érint a megosztási arány módosítása – az év első hét hónapjában 91,0 milliárd forinttal magasabb összegben, 13,5%-kal nagyobb mértékben teljesült a tavalyi azonos időszakhoz képest. A jelentős mértékű bevételnövekedést a bérkiáramlást ösztönző kormányzati intézkedések, programok (minimálbér-emelés, szakmai bérminimum emelése, életpályaprogramok, az egészségügyben dolgozók előrehozott béremelése stb.) eredményezték.

Az **Egészségbiztosítási Alap** esetében a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó 2018. évi első héthavi bevétel az alap összes bevételének 58,6%-át tette ki, és 54,1 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakában ilyen jogcímen befolyt bevételeket. Az Egészségbiztosítási Alap változatlan megosztási aránnyal részesül a

szociális hozzájárulási adóból. A bevételek alakulásánál figyelembe kell venni, hogy a szociális hozzájárulási adó mértéke 2,5 százalékponttal csökkent 2018. januártól, továbbá az előző év azonos időszakához képest bruttókereset-növekedés következett be.

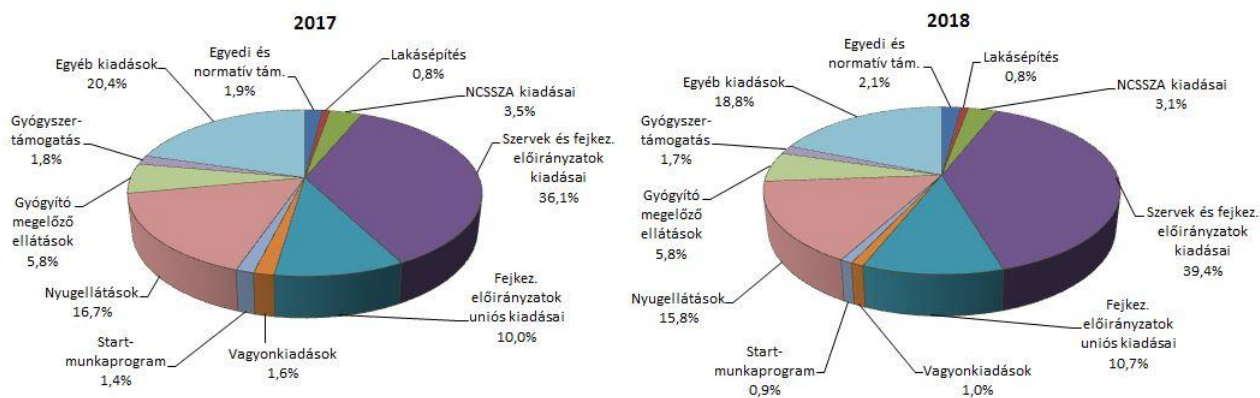
Tavaly az év első hét hónapjában a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapnak** (NFA) a szociális hozzájárulási adóból 113,5 milliárd forint bevétele származott. Az NFA 2018-tól már nem részesül e bevételből. Idén július végéig az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék NFA-t megillető hányada 114,2 milliárd forintot tett ki, mely 13,2 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának az összegét.

Az Egészségbiztosítási Alap 2018. első héthavi összes bevételeinek 8,1%-a az **egészségügyi hozzájárulásból** származó bevétel. 2018. I-VII. hónapjában az alapnak ebből 111,4 milliárd forint bevétele keletkezett, amely a 2017. január-július havi bevételtől 1,8 milliárd forinttal maradt el. E bevétel alakulásában szerepet játszik a 22%-os mértékű egészségügyi hozzájárulás ez évi 2,5 százalékpontos csökkentése.

2. A FŐBB KIADÁSOK

A központi alrendszer 2018. július végi 12 211,7 milliárd forint összegű kiadásai 1311,3 milliárd forinttal, 12,0%-kal teljesültek magasabb összegben, mint az elmúlt év azonos időszakában. Ezen belül jelentősen emelkedtek az előző év első hét hónapjához képest a költségvetési szervek kiadásai, a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok hazai és uniós kiadásai, valamint a nyugellátásokra fordított összegek is.

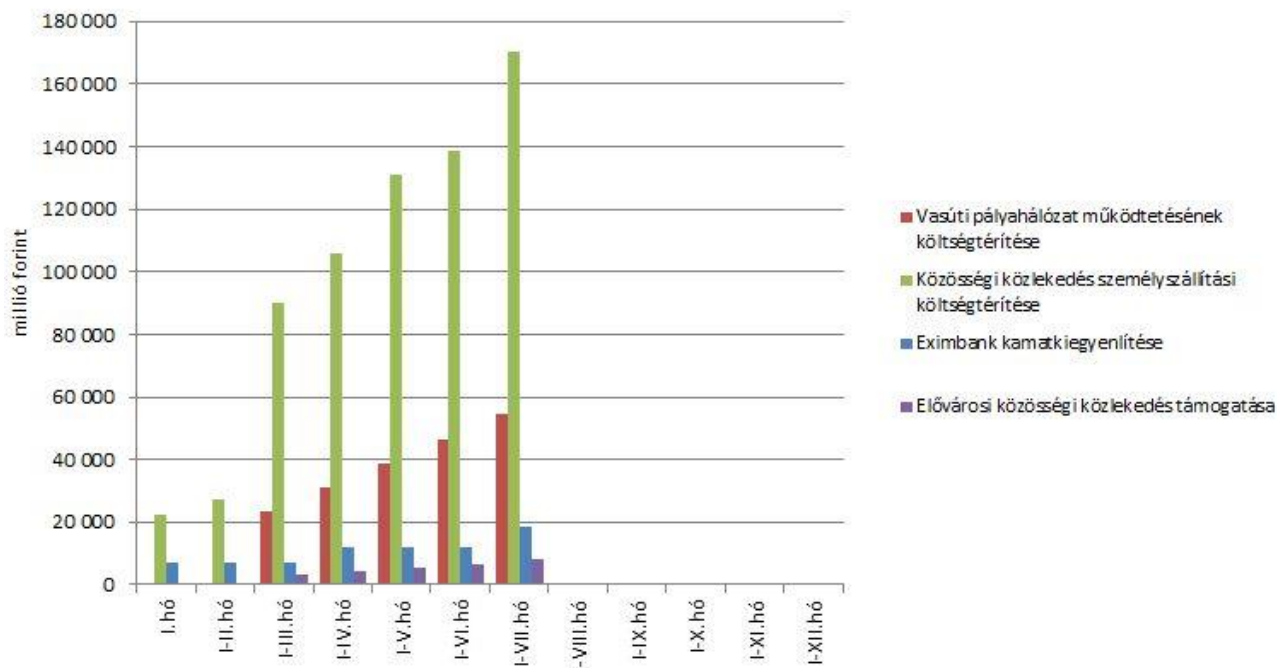
A központi alrendszer főbb kiadásainak megoszlása

Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások az év első hét hónapjában 251,4 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 21,9%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékét. A különbség döntően a közösségi közlekedés személyszállítási, valamint a vasúti pályahálózat-működtetési költségtérítés időszakosan magasabb összegű kifizetéseire vezethető vissza.

A kiadások meghatározó tételeit jelentő közösségi közlekedés személyszállítási és vasúti pályahálózat-működtetési költségtérítés, valamint az elővárosi közösségi közlekedés támogatása kapcsán közszolgáltatási szerződésekben, az Eximbank Zrt. részére nyújtott kamatkiegyeplítés esetében pedig jogszabályban meghatározott ütemezés alapján fizet az állam. A főbb tételek alakulását a következő diagram szemlélteti:

Egyedi és normatív támogatások a 2018. évben

A lakásépítési támogatásokra fordított kiadások az év első hét hónapjában 98,1 milliárd forintot tettek ki, amely 8,2 milliárd forinttal magasabb a korábbi év azonos időszakának teljesülésénél. Az eltérést elsősorban a Családi Otthontermelési Kedvezményt, az adó-visszatérítési támogatást és a jelzáloglevelek kamattámogatását igénybe vevők létszámának változása magyarázza. Ezenfelül az árfolyam- és a referenciahozamok, valamint a további konstrukciókat igénybe vevők létszámának alakulása is befolyásolta a kifizetéseket.

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza. A főbb támogatásokat az alábbi táblázat részletezi:

A Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Alap kiadásainak alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-VII. hó	2018. I-VII. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Családi támogatások	242,5	238,6	-3,9	98,4
<i>Ebből:</i>				
<i> családi pótlék</i>	189,0	184,1	-4,9	97,4
<i> gyermekgondozást segítő ellátás</i>	36,8	36,8	0,0	100,0
<i> életkezdési támogatás</i>	4,3	5,0	0,7	116,3
Korhatár alatti ellátások	54,9	53,5	-1,4	97,4
<i>Ebből:</i>				
<i> korhatár előtti ellátás és táncművészeti életjáradék</i>	10,7	10,6	-0,1	99,1
<i> szolgálati járandóság</i>	44,2	42,9	-1,3	97,1
Jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások	75,2	73,5	-1,7	97,7
<i>Ebből:</i>				
<i> járási szociális feladatok ellátása</i>	37,7	35,7	-2,0	94,7
<i> fogyatékosági támogatás és vakok személyi járadéka</i>	20,1	20,6	0,5	102,5
<i> politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítések</i>	8,7	9,0	0,3	103,4
Különféle jogcímen adott térítések	13,8	13,4	-0,4	97,1
<i>Ebből:</i>				
<i> közgyógyellátás</i>	9,6	9,2	-0,4	95,8
Összesen	386,4	379,0	-7,4	98,1

A **családi támogatásokra** idén az év első hét hónapjában összesen 238,6 milliárd forintot fordítottak, amely a 2017. évi július végi kiadásoktól 3,9 milliárd forinttal maradt el. Ezt döntően a családi pótlékra kifizetett összeg (184,1 milliárd forint) előző évhez viszonyított mérséklődése okozta. Ennek oka, hogy a korábban elindult Népesedéspolitikai Akció ugyan hatékonyan segíti elő a kedvező demográfiai folyamatokat, azonban a támogatási rendszerbe belépők számának folyamatos növekedése nem tudja kompenzálni a korábbi évek kedvezőtlen folyamatai következtében kilépők miatti létszámkiesést. Az életkezdési támogatásra kifizetett összeg (5,0 milliárd forint) az idei év első hét hónapjában 0,7 milliárd forinttal volt magasabb, mint az előző év azonos időszakában. Ennek háttérében az áll, hogy a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló törvénynek megfelelően mindig a tárgyévvel megelőző évi fogyasztói árindex mértékével megegyező mértékű kamat kerül jóváírásra az életkezdési letéti számlákon nyilvántartott követelések után. A **korhatár alatti ellátásokra** 2018. július végéig 1,4 milliárd forinttal alacsonyabb összeget fordítottak, mint az előző év azonos időszakában. Az ellátásokra kifizetett összeg csökken, mivel az ellátottak betöltik a nyugdíjkorhatárt, és öregségi nyugdíjra válnak jogosulttá. Az adatok tartalmazzák ezen ellátások januárban végrehajtott emelésének (a nyugdíjakra vonatkozó szabályok szerint végrehajtott 3,0%-os emelés, továbbá a 2017. novemberi 0,8%-os kiegészítő emelés beépítése) a hatását is. Idén az év első hét hónapjában a **jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra** kifizetett összeg 1,7 milliárd forinttal maradt el az egy évvel korábbi kiadástól. A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokon belül a legnagyobb összeget (35,7 milliárd forint) a járási szociális feladatok ellátására fordították, amely 2,0 milliárd forinttal volt kevesebb az előző év azonos időszaka kifizetésénél. Ebből az előirányzatból kerül folyósításra a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, az abban részesülők létszáma – köszönhetően a kedvező munkaerőpiaci folyamatoknak – csökkenést mutat. Egyéb kisebb ellátásoknál (például mezőgazdasági járadék, házastársi pótlék) is kismértékű csökkenés látható, figyelemmel arra, hogy ezek kifutó jellegű ellátások. A politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítésekre fordított összeg (9,0 milliárd forint) viszont 0,3 milliárd forinttal magasabb volt az előző évi kifizetésénél. Ezeket az ellátásokat a nyugdíjakra vonatkozó szabályok szerint kell emelni, így az adatok tartalmazzák az ellátások januárban végrehajtott emelésének hatását, továbbá a XX. századi diktatúrák áldozatainak járó, politikai rehabilitációs célú nyugdíj-kiegészítésekkel kapcsolatos kormányrendeletek módosításáról szóló 28/2017. (II. 13.) Korm. rendeletben előírt 40,0%-os emelés hatását is. Idén az év első hét hónapjában a fogyatékosági támogatásra 20,6 milliárd forintot fizettek ki, amely – a januárban végrehajtott emelés következtében – 0,5 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának teljesítését. A **különbéle jogcímen adott térítések** 2018. július végéig 13,4 milliárd forintot tettek ki, míg az előző évi héthavi teljesítés 13,8 milliárd forint volt. A térítéseken belül a legnagyobb összeget, 9,2 milliárd forintot a közgyógyellátásra fizették ki.

A **helyi önkormányzatok** 2018. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 705,4 milliárd forint állami támogatást biztosít, ami a 2017. évi 641,1 milliárd forintos eredeti törvényi előirányzatnál 64,3 milliárd forinttal magasabb. E többlet szolgál fedezetül egyrészt a minimálbért és garantált bérminimumot érintő intézkedésekre és szociális hozzájárulási adócsökkentésre 19,0 milliárd forint értékben, másrészt egyéb bérintézkedésekre (pl. polgármesterek béremelésére, óvodai segítők 7+3%-os béremelésére, óvodapedagógusok minősítésének többletköltségére, szociális béremelésekre, kulturális illetménypótlékra) 25,1 milliárd forint értékben, ezenfelül egyéb feladatokra (kiemelt

fejlesztési többletekre, bölcsődei feladatfinanszírozás kialakításának többlettámogatására, egyéb kisösszegű pluszforrásokra) 20,2 milliárd forint értékben.

A jelentősebb tételek alakulását a következő táblázat mutatja:

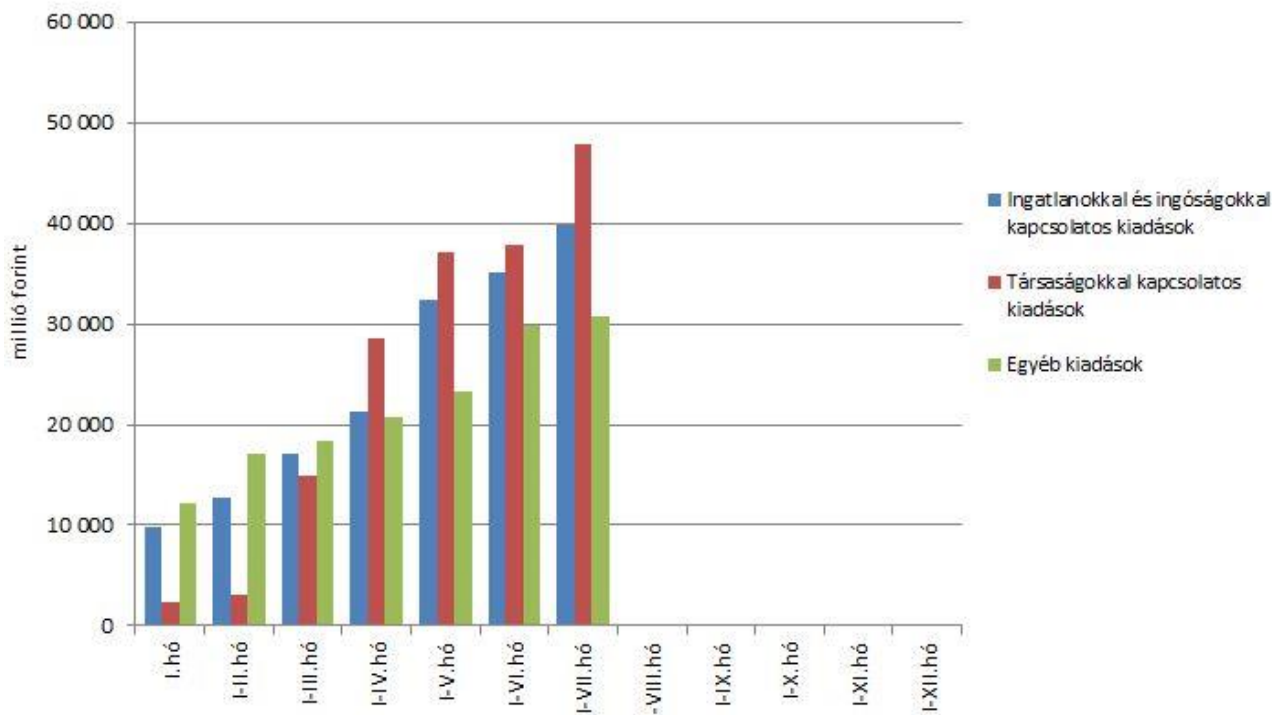
A helyi önkormányzatok támogatásának alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-VII. hó	2018. I-VII. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása	329,3	352,6	23,3	107,1
<i>A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása</i>	89,1	92,3	3,2	103,6
<i>A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása</i>	102,5	106,2	3,7	103,6
<i>A települési önkormányzatok egyes szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása</i>	117,7	130,1	12,4	110,5
<i>A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása</i>	20,0	24,0	4,0	120,0
Helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása	9,8	10,1	0,3	103,1
Költségvetési szerveknél foglalkoztatottak kompenzációja	2,8	1,8	-1,0	64,3
Év közben létrejött új jogcímek kiadásai	37,6	43,8	6,2	116,5
Összesen	379,5	408,3	28,8	107,6

A „Hozzájárulás az EU költségvetéséhez” mérlegsoron a 2018 júliusáig teljesített kiadás 181,5 milliárd forint, ami a törvényi előirányzat 58,6%-a, és a tervezettnél megfelelően alakult. A hozzájárulás 26,1 milliárd forinttal haladta meg a 2017. év azonos időszakában teljesített összeget.

Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** első héthavi összege 118,4 milliárd forint volt, melynek összetételét a következő diagram szemlélteti:

Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások a 2018. évben

Az elkülönített állami pénzalapok kiadásai közül jelentősebb összeget tett ki a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapból finanszírozott Start-munkaprogram** kiadása, mely július végéig 114,4 milliárd forintot tett ki. Az idei kiadás az előző év azonos időszakában teljesített összegtől 37,0 milliárd forinttal maradt el.

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjain belül nagyságrendileg kiemelkedő tétel volt a **Nyugdíjbiztosítási Alapnál a nyugellátásokra** fordított 1932,1 milliárd forint. Az I-VII. havi kifizetések tartalmazzák az év elején végrehajtott emeléseket, azaz a nyugdíjakra beépült 2017. évi novemberi 0,8%-os kiegészítő, illetve az arra számított januári 3,0%-os nyugdíjemelések összegét. Az előző év azonos időszakához képest így a költségvetés nyugdíjakra 109,7 milliárd forinttal, azaz 6,0%-kal költött többet. Ezen belül a korbetöltött öregségi nyugdíjakra 98,2 milliárd forinttal, a nők 40 éves szolgálati jogviszonyával igényelhető ellátásra 5,5 milliárd forinttal több pénz került kifizetésre, mint az előző év azonos időszakában.

Az **Egészségbiztosítási Alap** 2018. első héthavi összes kiadásának 27,7%-át a **pénzbeli ellátásokra** fordított összeg adta. Az ellátások részletes bemutatását a következő táblázat tartalmazza:

Az Egészségbiztosítási Alap pénzbeli ellátásokra fordított kiadásainak alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-VII. hó	2018. I-VII. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Pénzbeli ellátások	352,0	372,6	20,6	105,9
<i>Ebből:</i>				
<i>Rokkantság, rehabilitációs ellátások</i>	172,6	166,9	-5,7	96,7
<i>Gyermekgondozási díj</i>	86,5	100,8	14,3	116,5
<i>Táppénz</i>	56,0	64,8	8,8	115,7

Az Egészségbiztosítási Alapon belül a legnagyobb kiadási előirányzatot képező **gyógyító-megelőző ellátásokra** kifizetett összeg 703,3 milliárd forint volt az év első hét hónapjában, ez 71,5 milliárd forinttal több, mint a bázisidőszak kiadása. Az előző év azonos időszakához viszonyított növekedésben szerepet játszanak az egészségügyi ágazatban végrehajtott béremelések (a szakdolgozókat és orvosokat érintő 2017. novemberi béremelés, továbbá a szakdolgozók tekintetében a 2018. novemberi béremelés januárra történő előrehozása), valamint a háziiorvosi és fogászati ellátás finanszírozásának növekedése. (Ez utóbbiak szerint a háziiorvosi szolgálatok rezsitámogatásának havi összege 2017. II. félévében, majd ezt követően 2018. márciusában további 130-130 ezer forinttal emelkedett, a fogászati alapellátásnál bevezetésre került a havi 130 ezer forint rezsitámogatás.)

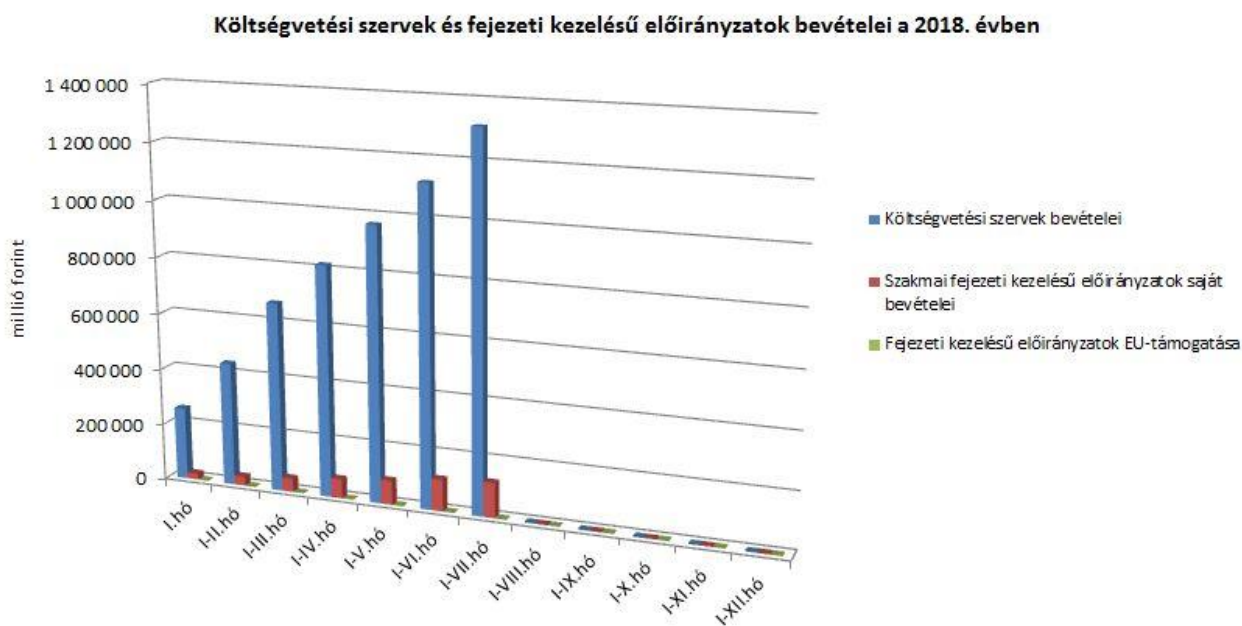
3. A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

2018 első hét hónapjában a **központi költségvetési szervek bevételei** összesen 1313,0 milliárd forintot tettek ki, amelyek 7,9%-kal voltak magasabbak a 2017. évi július végi bevételeknél. Az intézmények bevételei közül a következő jelentősebb tételek emelhetők ki: 520,7 milliárd forint a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő által az egészségügyi intézményeknek utalt támogatás, 220,5 milliárd forint a 2014-2020 közötti kohéziós politikai operatív programok előirányzat-felhasználási számlájáról közvetlenül érkezett bevétel, több intézmény részére, különböző projektek támogatási előlegeként, valamint 44,5 milliárd forint jóváírás az Országos Rendőr-főkapitányság részére a „Tömeges bevándorlás kezeléséhez kapcsolódó kiadások”, illetve a „Belső Biztonsági Alap” törvényi sorokról. A két év első héthavi bevételei közötti eltérést többek között a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő által az egészségügyi intézményeknek utalt támogatás, valamint a 2014-2020 közötti kohéziós politikai operatív programok előirányzat-felhasználási számlájáról közvetlenül érkezett bevételek magyarázzák.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok** esetében a **hazai forrásból származó bevételek** összege 2018 első hét hónapjában 123,6 milliárd forint volt, mely 38,5 milliárd forinttal alacsonyabb az előző évi július végi bevételekhez képest. „A 2007-2013. évek közötti operatív programok visszaforgó pénzeszközeinek felhasználása és kezelése” törvénysorra a visszaforgó pénzeszközök kötelezettségvállalással nem terhelt részének visszautalásából adódóan idén 12,2 milliárd forint bevétel érkezett, az ilyen jellegű bevétel a tavalyi év azonos időszakában ennél jóval magasabb volt. Ezenfelül 37,6 milliárd forintot tett ki az uniós fejlesztések operatív programjai előirányzat-felhasználási keretszámlájára visszautalt összeg.

A „**Fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatása**” mérlegsorra 2018. július végéig csak minimális összegű (0,2 milliárd forint) bevétel érkezett, mivel a 2018. évi költségvetési törvénnyel összhangban az **uniós bevételek** az idei évtől a támogatást nyújtó uniós előirányzatok helyett a költségvetés XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezetébe érkeznek, így ezek kimutatására az „**Uniós programok bevételei**” mérlegsoron kerül sor.

A 2018. évi július végi, együttesen közel 1437 milliárd forint összegű bevételek megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

2018 első hét hónapjában a **költségvetési szervek kiadásai** 3248,1 milliárd forintot tettek ki, ez 16,9%-kal magasabb a 2017. évi július végi kiadásoknál. Az intézmények teljesítéséből 1825,5 milliárd forintot tett ki a személyi juttatásokra és szociális hozzájárulási adóra, valamint a munkaadókat terhelő járulékokra kifizetett összeg, mely 173,2 milliárd forinttal magasabb, mint az előző év első héthavi, e célú kiadása. Ezenkívül az alábbi nagyobb összegű kifizetések történtek: 57,8 milliárd forint kifizetése az Országos Rendőr-főkapitányságnál (döntően likvid pénzeszközök átadására a rendvédelmi szervek részére, építési munkálatokra, objektumok kivitelezésére, gépjármű-, illetve helikopter beszerzésére), 37,3 milliárd forint kiadás a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatal Anyagellátó Raktárbázisnál elsősorban helikoptervásárlásra, többfunkciós buszok, katonai terepjárók, hordozható kézi rádiók beszerzésére, 27,7 milliárd forint kifizetése a Magyar Államkincstárnál az étkezési Erzsébet-utalvány nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban részesülők részére történő biztosítása érdekében, 26,2 milliárd forint kifizetése a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatala központi költségvetéséből szolgáltatások kifizetésére (őrzés-védelem, üzemeltetés, karbantartás stb.), 22,5 milliárd forint kifizetése a NAV-nál, döntően informatikai eszközök beszerzésére, 18,4 milliárd forint kifizetése a Klebelsberg Központnál, mintegy 45 ezer notebook beszerzésére a digitális kompetencia fejlesztését célzó projekt keretében. A kiadások tartalmazzák továbbá a Központi Maradványalapba történő befizetéseket is.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatokon** belül a **hazai forrásból finanszírozott kifizetések** 2018 első hét hónapjában 1561,1 milliárd forintot tettek ki, melyek 409,5 milliárd forinttal teljesültek magasabban, mint az előző év azonos időszakának kiadásai. Ezen időszak teljesítéséből az alábbi tételek emelhetők ki: 219,8 milliárd forint kifizetés történt a normatív finanszírozáshoz kapcsolódó törvényi sorokról (köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás, nem állami felsőoktatási intézmények támogatása, hit- és erkölcsoktatás, tankönyvtámogatás, köznevelési szerződések,

szociális célú humánszolgáltatások támogatása), 107,2 milliárd forint kifizetése a „Kiemelt közúti projektek” törvényi sorról, 96,2 milliárd forintot tett ki a „Modern Városok Program” keretében megvalósuló fejlesztések kifizetése, 67,4 milliárd forint az „Autópálya rendelkezésre állási díj”, 59,9 milliárd forint kifizetése a „Közúthálózat fenntartás és működtetés” törvényi sorról, 51,9 milliárd forint utalása a „Közúthálózat felújítása” törvényi sorról, 48,8 milliárd forint kifizetése az „Egyházi közösségi célú programok és beruházások támogatása” törvényi sorról, 46,4 milliárd forint kifizetése a „Tömeges bevándorlás kezeléséhez kapcsolódó kiadások” törvényi sorról elsősorban az Országos Rendőr-főkapitányság, illetve a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat részére, 37,2 milliárd forint a „Beruházás ösztönzési célelőirányzat” sorról kifizetett összeg, valamint 36,7 milliárd forint a „Nemzeti agrártámogatások” és 20,2 milliárd forint az „Egészséges Budapest Program” törvényi sor kiadása. A két év első hét hónapjának kiadásai közötti eltérést többek között a „Kiemelt közúti projektek”, a Modern Városok Program fejlesztéseire, a „Közúthálózat felújítása”, valamint az „Egészséges Budapest Program” törvényi sorokról kifizetett összegek magyarázzák. A kiadások tartalmazzák továbbá a Központi Maradványalapba történő befizetéseket is.

Az **uniós programok** előirányzatain 2018. július végéig összesen 1309,4 milliárd forint kifizetés történt, amely az éves előirányzat 54,2%-os teljesítését jelenti. Az év során felmerült kiadások legnagyobb részét a 2014-2020-as programozási időszak kohéziós operatív programjai adják, július végéig összesen 1117,4 milliárd forintot. A vizsgált időszakban legjobban teljesítő operatív programok: az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (288,9 milliárd forint), az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (258,1 milliárd forint), valamint a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (211,3 milliárd forint).

A **2018. évi július végi, együttesen közel 6119 milliárd forint összegű kiadások** megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

4. KAMATEGYENLEG

A bevételek és kiadások egyenlegeként adódó 466,0 milliárd forint összegű **nettó kamatkiadás** 131,1 milliárd forinttal lett kevesebb az előző év azonos időszakához képest, mely a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával magyarázható.

A kamategyenleg összetétele (milliárd forintban)

	I-VII. hó	
	2017	2018
1. Bevétel	63,6	81,3
1.1. Forint	64,6	81,6
<i>1.1.1. Államkötvények kamata</i>	64,4	81,7
<i>1.1.2. Kincstárjegyek kamata</i>	0,1	0,0
<i>1.1.3. Repóügyletek kamata</i>	0,1	0,0
<i>1.1.4. KESZ forintbetét kamata</i>	0,0	-0,1
1.2. Deviza	-1,0	-0,3
<i>1.2.1. Devizaműveletek kamatelszámolásai</i>	-1,0	-0,3
2. Kiadás	660,7	547,3
2.1 Forint	510,8	428,2
<i>2.1.1. Forinthitelek kamata</i>	15,7	14,5
<i>2.1.2. Államkötvények kamata</i>	442,4	366,4
<i>2.1.3. Kincstárjegyek kamata</i>	52,7	47,3
<i>2.1.4. Repóügyletek kamata</i>	0,0	0,0
<i>2.1.5. Egyéb függő tételek</i>	0,0	0,0
2.2. Deviza	149,9	119,1
<i>2.2.1. Devizahitelek kamata</i>	8,4	7,4
<i>2.2.2. Devizakötvények kamata</i>	141,5	111,7
3. Kamategyenleg	597,1	466,0

II. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága 2018. július végéig 1326,7 milliárd forinttal növekedett, négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forintkibocsátás – jelentős részben a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokból – 1624,7 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és részben a lejáró devizaadósságot finanszírozza.
- **A második tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 205,3 milliárd forinttal növelte.
- **A harmadik – szintén növelő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok növekedése 1,6 milliárd forint összegben.
- **A negyedik – előbbiekkal ellentétes, csökkentő hatású – tényező** a nettó devizatorlesztés 504,9 milliárd forint értékben.

Az előzetes adatok szerint július végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2018-ban, milliárd forint

	2017. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2018. július 31.		változás százalékpont
	előzetes állomány	megoszlás (%)					előzetes állomány	megoszlás (%)	
1. Forint	20 689,4	77,35	7 584,2	5 959,5	0,0	1 624,7	22 314,2	79,49	2,13
1.1. Hitel	1 041,1	3,89	94,0	17,0	0,0	76,9	1 118,0	3,98	0,09
1.1.1. Külföldi	1 041,1	3,89	94,0	17,0	0,0	76,9	1 118,0	3,98	0,09
1.1.2. Belföldi	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
1.2. Állampapír	19 648,3	73,46	7 490,2	5 942,4	0,0	1 547,8	21 196,1	75,50	2,04
1.2.1. Piaci értékesítésű	19 609,2	73,32	7 490,2	5 942,4	0,0	1 547,8	21 157,0	75,36	2,05
1.2.1.1. Kötvény	11 767,1	44,00	1 785,3	1 129,1	0,0	656,2	12 423,3	44,25	0,26
1.2.1.2. Diszkontkincstárjegy	1 039,2	3,89	2 449,5	1 987,9	0,0	461,6	1 500,7	5,35	1,46
1.2.1.3. Lakossági állampapír	6 802,9	25,43	3 255,4	2 825,4	0,0	430,1	7 232,9	25,76	0,33
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	39,2	0,15	0,0	0,0	0,0	0,0	39,2	0,14	-0,01
2. Deviza	5 782,5	21,62	189,0	693,9	205,3	-299,6	5 482,9	19,53	-2,09
2.1. Hitel	929,1	3,47	108,5	183,2	32,8	-41,8	887,2	3,16	-0,31
2.1.1. Külföldi	929,1	3,47	108,5	183,2	32,8	-41,8	887,2	3,16	-0,31
2.1.2. Belföldi	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
2.2. Állampapír	4 853,5	18,15	80,5	510,8	172,5	-257,8	4 595,7	16,37	-1,78
2.2.1. Külföldi	4 145,9	15,50	71,3	493,9	147,2	-275,4	3 870,5	13,79	-1,71
2.2.2. Belföldi	707,6	2,65	9,2	16,9	25,4	17,7	725,2	2,58	-0,06
Összesen	26 472,0	98,97	7 773,2	6 653,4	205,3	1 325,1	27 797,1	99,02	0,04
Egyéb kötelezettség	274,2	1,03	597,5	601,5	5,5	1,6	275,8	0,98	-0,04
MINDÖSSZESEN	26 746,2	100,00	8 370,7	7 254,8	210,8	1 326,7	28 072,9	100,00	0,00

Megjegyzés: a táblában szereplő tizedes eltérések kerekítésből adódnak.

A központi költségvetés devizaadóssága július végéig 299,6 milliárd forinttal 5482,9 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2017. év végi 21,6%-os szintről 19,5%-os szintre csökkent a teljes adósságon belül.

A költségvetés forintadóssága július végéig 1624,7 milliárd forinttal nőtt, és 22 314,2 milliárd forintot tett ki, a forintrészarány elérte a teljes államadósság 79,5%-át. 2017 decemberében ez az arány 77,4% volt.

2018. július végén a lakossági állampapírok állománya 7232,9 milliárd forintot tett ki, ami 430,1 milliárd forint növekedést jelent 2017. december vége óta. Ez döntően három tényezőre vezethető vissza. A lakossági ügyfelek által vásárolható, egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír és a Bónusz Magyar Állampapír együttes állománya 2018. július végén 361,2 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 2818,7 milliárd forint volt. A kétéves futamidejű, fix kamatozású állampapír állománya július hó végéig 126,5 milliárd forint összegű növekedése következtében 503,4 milliárd forintra emelkedett. Az Egyéves és a Féléves Magyar Állampapírok állománya 3387,7 milliárd forintot tett ki július végén, amely a forgalmazás során bankokhoz került lakossági állampapírok visszavásárlása következtében 73,8 milliárd forinttal alacsonyabb volt a 2017. év végi állománynál.

A külföldi befektetők állampapír-állománya júliusban 51,6 milliárd forinttal csökkent az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 97,6%-a, 3486,2 milliárd forint államkötvény és 2,4%-a, 86,1 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje július végén 5,2 év volt, amely kismértékű növekedést jelent az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 1,6 milliárd forinttal növekedett az euró ez évi leértékelődése következtében, és július végén az állomány 275,8 milliárd forintot tett ki. Ez a teljes államadósság 1,0%-át jelenti.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* júliusi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 1,7-ről 2,9-re emelkedett. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 1,9-ről 1,6-re mérséklődött.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó júliusi aukcióján a hozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 13 bázisponttal csökkent és 0,10%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó júliusi aukcióján a kialakult átlaghozam 0,52% lett, amely 2 bázisponttal alacsonyabb a júniusi értéknél.

A *3 éves kötvényaukción* a hozam 1,72%-ot tett ki, amely 10 bázisponttal maradt el az utolsó júniusi aukción kialakult átlaghozamtól. Az *5 éves kötvény* utolsó júliusi aukcióján az átlaghozam 2,70%-ot ért el, amely 1 bázisponttal alacsonyabb az utolsó júniusi aukcióhoz képest. A *10 éves kötvényaukció* 3,29%-os átlaghozama 22 bázisponttal kisebb, mint az utolsó júniusi aukción kialakult átlaghozam.